

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

verslag

Vergaderdatum en -tijd 21 september 2011, 18.00-20.30 uur

Vergaderplaats Logius, Wilhelmina van Pruisenweg 52

FORUM STANDAARDISATIE

Aanwezig*Leden*

Nico Westpalm van Hoorn

Steven Luitjens

Gert-Jan van Boven

Tanja Timmermans, voor Guus Bronkhorst

Cor Franke

Han Kogels

Joop van Lunteren

Arianne de Man

David de Nood

Corien Prins

Marcel Reuvers

Bert Uffen

Michel Verhagen

Michiel Stal

Hans Wanders

Voorzitter

Logius (secretaris)

NICTIZ

Ministerie van BZK

Franke Interim Management

Erasmus Universiteit

Adviseur Forum

IPO

MKB-Nederland

KNAW

Geonovum

BKWI

Ministerie van EL&I (tot helft punt 2)

Ministerie van EL&I

Randstad Holding

ICTU

Ineke Schop

NOiV

Logius

Peter Waters

Désirée Castillo Gosker

Marijke Abrahamse

Marijke Salters

Maarten van der Veen

Joris Gresnigt

Bureau Forum Standaardisatie

Bureau Forum Standaardisatie

Bureau Forum Standaardisatie

Bureau Forum Standaardisatie

Bureau Forum Standaardisatie

Bureau Forum Standaardisatie

Afwezig

Gerard Hartink	ABN AMRO
Maarten Hillenaar	CIO Rijk
Cees Hoddenbach	VNO-NCW
Simon Spoormaker	Portbase & COPAS
Wim van Nunspeet	CBS, divisie SRS

Agenda

1. Opening en agenda
2. Evaluatierapport
3. Verslag Forumvergadering 14 juni en actiepunten
4. Verslag en concept agenda collegevergadering
5. Voorzieningen
6. Authenticatie en autorisatie- betrouwbaarheidsniveaus
7. Internationaal
8. Open standaarden voortgang
9. Voortgang overige onderwerpen
10. Rondvraag/afsluiting

1. Opening en agenda

De voorzitter opent de vergadering. Besloten wordt het evaluatierapport en de bijbehorende notitie van EL&I naar voren te halen. Michel Verhagen neemt afscheid als lid van het Forum. Hij wordt opgevolgd door Michiel Stal. Michiel heeft binnen EL&I zowel regeldruk als ICT beleid voor bedrijven in zijn portefeuille. De voorzitter heet Michel hartelijk welkom. Ook heet de voorzitter Tanja Timmermans welkom die de nog herstellende Guus Bronkhorst vervangt.

2. Evaluatierapport***Presentatie evaluatierapport en beleidsnotitie door EL&I***

Volgens Michel Verhagen toont het evaluatierapport dat er geen twijfel kan bestaan over het bestaansrecht van het College en het Forum, noch over de scope, de doelstellingen en de taken. Vooral de lijst van open standaarden blijkt een *unique selling point*. Wel moet aandacht besteed worden aan ontwikkelingen bij het bedrijfsleven en het nieuwe kabinet. De slagkracht van het Forum en het College kan versterkt worden door meer focus in de agendering. In de beleidsnotitie van EL&I worden hiertoe een aantal voorstellen gedaan. Deze beleidsnotitie haakt aan bij de volgende thema's uit de evaluatie:

- het bedrijfsleven meer en beter betrekken bij standaardisatieproces (PPS constructie);
- meer aandacht voor adoptie en communicatie
- versterking van de relaties met de internationale gemeenschap

Het overnemen van de aanbevelingen uit het evaluatierapport heeft organisatorische implicaties. Zo stelt EL&I voor het Forum terug te brengen tot een kerngroep van circa 12 personen ondersteund door werkgroepen. Worden de verbeterpunten in de

discussienotitie van EL&I herkend en onderschreven door het Forum?

De voorzitter stelt voor eerst in te gaan op de inhoudelijke thema's (waaronder de te stellen prioriteiten, de pps-gedachte, adoptie en meer europa) en daarna de aanbevelingen te bespreken ten aanzien van de structuur(aantallen en vertegenwoordiging van het bedrijfsleven in het College/ Forum).

Peter Waters deelt als aanvulling een groslijst uit met mogelijke onderwerpen voor het werkplan 2012(FS 33-09-02C).

I. Over de inhoud

Aandacht voor adoptie

Op een opmerking van Ineke Schop dat gebruikers dat explicieter bij de adoptie betrokken moeten worden, reageert Michel Verhagen dat het Forum zich af zal moeten vragen welke rol het hierin wil spelen.

Erkenning van basisvoorzieningen, identificatie en autorisatie, NORA

Cor Franke mist het erkennen van overheidsvoorzieningen in de beleidsnotitie. Verder mist hij het vraagstuk rond identificatie en autorisatie en de doorontwikkeling van NORA. Besloten wordt dat NORA in de werkplandiscussie van 11 oktober wordt meegenomen. Michiel Stal meent dat de procedure voor het aanwijzen van generieke systemen wel in het voorstel staat, maar dat het Forum duidelijker zou moeten aangeven welk probleem met het erkennen van voorzieningen wordt opgelost. Hij staat positief over bemoeienis van Forum en College met authenticatie en autorisatie.

Basisregistraties

Enkele leden zijn verrast over de aanwijzing van basisregistraties en overkoepelende taxonomieën als onderwerpen voor het Forum. De voorzitter meent dat met het aannemen van het uitgangspunt van 'vraagsturing' meer van buiten naar binnen kan worden gewerkt. Een verzoek van de Programmaraad Stelsel van Basisregistraties lijkt randvoorwaardelijk voor een succesrijk project. Zo kan ook de afstemming met BZK en de medeoverheden geborgd worden.

Taxonomiën

Voor enkele leden is niet helder wat EL&I met domeinoverschrijdende taxonomieën bedoelt. Zijn dat taxonomieën die een gezamenlijk toepassingsbereik hebben of waarvan het evident is dat de termen in diverse deelgebieden dezelfde betekenis hebben? Het beeld is dat dit taxonomieën betreft die in meer dan één domein van belang zijn.

Op basis van de discussie stelt Steven Luitjens voor om in het werkplan expliciet te maken wat het Forum wel gaat doen en wat niet.

II. Over de voorgestelde structuur

Vertegenwoordiging van het bedrijfsleven in het College

Het Forum discussieert over het voorstel van EL&I om twee personen uit het bedrijfsleven op te nemen in het College. Wat is hun macht en wat is hun mandaat? Ook in de nieuwe opzet heeft het College vooral de taak om namens de overheid adviezen van het Forum te bezegelen. Vooral de Forumleden uit het bedrijfsleven menen dat het bedrijfsleven beter betrokken kan worden bij de voorbereiding van beslissingen (via lidmaatschap in het Forum) dan door deelname in het College. EL&I neemt dit standpunt mee.

Het nieuwe Forum

EL&I adviseert het aantal leden van het Forum te beperken tot 12 leden die zo veel mogelijk alle sectoren als manifestgroep, IPO en VNG vertegenwoordigen. Daarnaast zal gewerkt worden met werkgroepen waarin afhankelijk van het onderwerp stakeholders aan deel kunnen nemen. Daarmee wordt ingestemd. Het Forum meent dat softwareleveranciers incidenteel betrokken kunnen worden afhankelijk van het onderwerp.

Ambtenarij en bedrijfsleven

Steven Luitjens constateert dat de discussie in het Forum vaak te Haags en te ambtelijk is om het bedrijfsleven binnenboord te houden en complimenteert Hans Wanders met zijn inzet.

De voorzitter concludeert dat het Forum aarzelend is over de voorgestelde rol van het bedrijfsleven in het College. Inhoudelijk kan het Forum zich met enkele kanttekeningen vinden in de voorstellen. Het College zal in november een nieuw instellingsbesluit bespreken. Verder beschouwt de voorzitter het rapport als een compliment aan Forumleden en Bureau. Binnen vier jaar hebben College, Forum en Bureau een gewaardeerd proces ontwikkeld en status verworven.

3. Verslag Forumvergadering 14 juni en actiepunten

Bij de opening en agenda staat dat Hans Vijlbrief als voorzitter van het College wordt opgevolgd door Mark Dierikx, dat moet Bertholt Leeftink zijn. Verder ontstaat er enige discussie over de formulering van de laatste zin op pagina 4. Besloten wordt de formulering in overleg met Bert Uffen aan te passen.

Ten aanzien van het actiepunt SAML kan gemeld worden dat de werkgroep nog steeds loopt. Cor Franke en Joop van Lunteren worden graag betrokken bij de gesprekken die Marijke Abrahamse zal voeren met de vertegenwoordigers van het programma Compacte Overheid.

Met deze wijzigingen en opmerkingen wordt het verslag vastgesteld.

4. Verslag en concept agenda collegevergadering

Peter Waters zal op verzoek de presentatie die genoemd wordt in punt 4 opvragen en op de website plaatsen van het Forum.

5. Voorzieningen

Cor Franke licht toe dat de praktijkproef zal plaatsvinden aan de hand van Suwinet Inkijk. Logica zal de toetsing en praktijkproef uitvoeren. Eind december is het onderzoek afgerond en begin januari zullen de resultaten bekend zijn.

Michiel Stal merkt drie dingen op; Graag duidelijker antwoord geven op de vraag waarom we dit doen. Welk probleem willen we hiermee oplossen? Verder vraagt hij zich af of er verder in de procedure nog iets van een impact assessment voorkomt. Dit is vooral belangrijk gelet op de adoptie van de standaarden en het bieden van een overtuigend verhaal richting gebruikers. Ten derde stelt hij de vraag aan welke voorzieningen je prioriteit wilt geven. Waar valt de grote winst te behalen? Peter Waters zegt dat hij deze vragen richting het College beter zal proberen te beantwoorden.

Cor Franke meldt dat de procedure verder gaat dan alleen stempelen. Zo wordt ook aandacht gegeven aan implementatie en adoptie.

Tanja Timmermans zal namens BZK plaatsnemen in de stuurgroep.

6. Handreiking betrouwbaarheidsniveaus

Cor Franke Meldt dat in deze versie de methodische aanpak die eerst in de bijlage zat is samengevoegd met de methodische aanpak in hoofdstuk 3. Hij heeft twee aanvullingen bij de oplegnotitie. De eerste aanvulling is dat de handreiking niet alleen betrekking heeft op middelen die door het bedrijfsleven gebruikt worden maar ook op middelen die gebruikt worden door burgers en ambtenaren. De tweede toevoeging is dat het College zich alleen kan uitspreken over de vraag of de handreiking voldoende is. De implementatie is niet een kwestie waar het College over gaat.

Corine Prins stelt voor om authenticatie in de titel opnemen (bijvoorbeeld authenticatie van elektronische overheidsdiensten) en wellicht in de subtitel iets over de scope, want een aantal diensten vallen er niet onder. Cor Franke zal de suggestie overnemen.

Op de vraag of de ontwikkeling van de handreiking binnen de begroting past wordt geantwoord dat dit meer iets is voor het bilaterale overleg tussen EL&I en het Bureau .

David de Nood vraagt of de Handreiking ook in afstemming met het bedrijfsleven is ontwikkeld. Cor Franke antwoordt dat de Handreiking primair voor overheidsdienstverleners is opgesteld waar de vraag ook vandaan kwam. Overheidsdienstverleners kunnen deze handreiking zien als een niet bindend advies.

Met het oog op de actualiteit maakt Cor Franke duidelijk dat de handreiking nog niet ziet op de communicatie tussen server/server. Er is al wel een suggestie gedaan om dat later op te pakken maar vooralsnog gaat de handreiking alleen over portaal diensten. Server/ server- communicatie waar gebruik gemaakt wordt van certificaten kent standaard beveiligingsniveau 4. Ten aanzien van DigiD voor toeslagen had de Belastingdienst achteraf nut kunnen hebben van de handreiking.

De conclusie zou dan waarschijnlijk zijn geweest dat daarvoor betrouwbaarheidsniveau 3 nodig is.

De handreiking zal aangeboden worden aan de grote uitvoerders en decentrale overheden, met name dus die partijen die elektronische diensten aan burgers en bedrijven aanbieders. Aan de handreiking kunnen geen rechten aan ontleend worden maar wel aanknopingspunten bieden voor een gesprek als ervan wordt afgeweken. In de handreiking is geen kosten/baten afweging opgenomen. Er is gepoogd op zaken als rechtsgevolg, uitgewisselde gegevens en financiële consequenties de betrouwbaarheidsniveaus te duiden.

Het Forum complimenteert de opstellers met het proces en de bereikte resultaten tot nu toe.

7. Internationaal

Joris Gresnigt meldt dat de Europese Commissie met een voorstel is gekomen om standaarden van meer standaardisatieorganisaties toe te staan. Met name de standaarden van niet-publieke consortia (W3C, OASIS ed.) zaten niet in het standaardisatiesysteem. Dit nieuwe voorstel bestaat zowel uit een verordening als een aantal aanvullende maatregelen. Zoals beschreven in de notitie houdt dit kansen en bedreigingen in voor de Nederlandse situatie. Met EL&I wordt gekeken hoe Nederland input kan leveren om zo veel mogelijk kansen te benutten en bedreigingen af te wenden.

Het Forum vindt goede afstemming over dit EU-beleid belangrijk en vraagt hieraan aandacht te besteden bij de voorstellen voor het werkplan 2012.

8. Open standaarden voortgang

Marcel Reuvers licht als voorzitter van de stuurgroep Open Standaarden de notities toe en meldt dat de Kamer van Koophandel overleg zal voeren met KING als beheerder van de StUF standaard. Dan zal helder worden of de koers die door de Kamer van Koophandel wordt voorgesteld ook door KING wordt gedragen. Deze notitie informeert het Forum dat er afstemming plaatsvindt en dat er mogelijk acties uit voortkomen. De notitie is ook neergelegd in de programmaraad Stelsel van Basisregistraties om te verzekeren dat deze onder de aandacht komt van de beheerders van de GBA en BAG.

Bij dit agendapunt zit ook een notitie van EL&I over de consequenties van het normenbeleid. In veel wet- en regelgeving wordt dwingend verwezen naar normen. Het gaat over ongeveer 200 nationale NEN-normen en ongeveer 400 internationale normen. EL&I is bezig met het doorspitten van deze normen om te bekijken welke normen het betreft. De stuurgroep Open Standaarden meent dat het goed is om de normen kosteloos beschikbaar te stellen, mogelijk door afkoop. De stuurgroep wil de pas-toe-of-leg-uit-lijst doorspitten om te bezien of daar een NEN- of internationale norm op staat die door EL&I niet vergeten moet worden.

Over de standaarden in procedure meldt hij dat XACML (beveiliging) voorlopig aangehouden wordt. De samenhang met andere standaarden is zo groot dat deze niet goed op zichzelf alleen beoordeeld kan worden. Peter Waters meldt dat informatiebeveiliging een terrein lijkt waar in afwijking van de gangbare procedure beter eerst het werkingsgebied in samenhang bekeken kan worden, dus samen met andere standaarden (SAML) en voorzieningen (Digikoppeling).

Over DKIM, een standaard voor de herkenning van de betrouwbaarheid van e-mails, is inmiddels een eerste expertgroep is gehouden . Op basis van discussie is besloten het beoogde toepassingsgebied van DKIM te versmallen en een volgende expertgroep te organiseren.

Verder is de stuurgroep open standaarden benaderd door het NCKB, een organisatie die zich bezig houdt met de uitwisseling van bodeminformatie . Omdat hier vermoedelijk ook organisatorische vraagstukken spelen heeft de stuurgroep besloten de expertgroep te richten door partijen (de opdrachtgever, het ministerie van I&M, NCKB) bijeen te brengen op managementniveau.

Leuk om te vermelden is dat naar aanleiding van het Collegebesluit om het Ministerie van Financiën en de Nederlandse Vereniging van Banken samen aan te wijzen als verantwoordelijken voor de implementatie van SEPA, een nationaal Forum SEPA migratie is ingericht.

Tot slot meldt Marcel Reuvers dat er een vraag is geweest over de samenhang van de standaarden op de lijsten. Hierop wordt actie ondernomen door het Bureau.

De uiterste datum dat er verzoeken kunnen worden ingediend voor begin volgend jaar is 6 november 2011.

9.Voortgang overige onderwerpen

Nico gaat kort door de hoofdpunten van de notitie heen. De publicatie over e-factureren zal in oktober verspreid worden. Met betrekking tot open data (punt 4) meldt Marijke Abrahamse dat er een overleg gepland staat met BZK voor verdere afstemming.

10.Rondvraag/afsluiting

Planning rest van het jaar

De volgende vergadering is 11 oktober. Op 12 en 13 december zal een tweedaagse bijeenkomst georganiseerd worden met het jaarplan op de agenda. Dit zal tevens het einde inluiden van de eerste fase van het Forum en het begin van het nieuwe Forum . De locatie in Den Haag wordt nader bekend gemaakt. De eerstvolgende Collegevergadering zal onder het nieuwe voorzitterschap van Bertholt Leeftink plaatsvinden op 15 november aanstaande.

Rondvraag/mededelingen

Op 30 november zal een derde bijeenkomst wordt gehouden bij VNO NCW over elektronisch factureren, Digipoort e.d.

Cor Franke meldt dat de Manifestgroep aan Logius als beheerder van Digikoppeling zal vragen uit te zoeken of WUS Reliable Messaging een geschikte variant is voor Digikoppeling.

Bertine Steenbergen zal waarschijnlijk de directeur worden van de nieuwe directie Burgerschap en Informatiebeleid van BZK.

De voorzitter vraagt iedereen na te denken over de groslijst met nieuwe thema's voor het werkplan van volgend jaar, dankt de leden voor hun deelname en bijdragen en sluit de vergadering om ca. 20.30 uur.

Actiepunten

Actielijst		
Actie	Actor	Datum gereed
Adoptie – SAML: contact EL&I/BZK	BFS	December 2011